

หน่วยงานเจ้าภาพ	สำนักทันตสาธารณสุข
ตัวชี้วัดที่ 1.10	ร้อยละของเด็กอายุ 3 ปี ปราศจากฟันผุ (Caries Free)
หน่วยงานที่รับการประเมิน	สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ
คำนิยาม	<p>- เด็กอายุ 0 - 3 ปี หมายถึง เด็กแรกเกิด จนถึงอายุ 3 ปี 11 เดือน 29 วัน</p> <p>- ปราศจากฟันผุ หมายถึง ในช่องปากเด็กไม่มีโรคฟันผุ (Caries free) โดย ไม่มีรูฟันผุ (Cavity) ฟันถอน (missing) และอุด (Filling)</p> <p>- สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย หมายถึง สถานที่รับดูแล พัฒนา จัดประสบการณ์เรียนรู้และ การศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยครอบคลุมตั้งแต่ทารกแรกเกิดถึง 1 ปีหรือก่อนเข้าเรียน ประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้ชื่อหลากหลายรวมทุกสังกัดในประเทศไทย</p> <p>- มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ หมายถึง เครื่องมือในการประเมินคุณภาพ ของการดำเนินงานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด ที่ดูแลเด็กในเวลากลางวัน ช่วง อายุตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุ 1 ปีบริบูรณ์ หรือ ก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่ง ใช้ได้กับทุกบริบท โดยได้มีการเทียบเคียงกับมาตรฐานของทุกหน่วยงานที่มีอยู่แล้ว ร่วมกับมาตรฐานคุณภาพของภูมิภาคอาเซียนฯ เป็นมาตรฐานกลางของประเทศเพื่อให้ หน่วยงานและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนทั่วประเทศใช้เป็น แนวทางในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพ โดย ดำเนินการร่วมกับกรมส่งเสริมการ ปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านที่ 1 การบริหารจัดการ มาตรฐานด้านที่ 2 ครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์ การเรียนและเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย มาตรฐานด้านที่ 3 คุณภาพของเด็กปฐมวัย</p> <p>มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ด้านการส่งเสริมสุขภาพฟัน หมายถึง มาตรฐานที่ ประกอบด้วย</p> <p>มาตรฐานด้านที่ 1 การบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย</p> <p>ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 การจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้</p> <p>ข้อ 1.4.5 จัดบริเวณห้องน้ำ ห้องส้วม ที่แปร่งฟัน/ล้างมือให้เพียงพอ สะอาด ปลอดภัย และเหมาะสมกับการใช้งานของเด็ก</p> <ul style="list-style-type: none"> - แยกห้องน้ำ ห้องส้วม บริเวณแปร่งฟัน/การทำความสะดวก และที่ล้างมืออย่าง เป็นสัดส่วน และสะอาดไม่มีน้ำขัง และไม่ลื่น - มีการทำความสะอาดอย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง - มีระบบดูแลความสะดวกรวมทั้งมีเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบโดยตรง <p>มาตรฐานด้านที่ 2 ครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการ เล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย</p> <p>ตัวบ่งชี้ 2.2 การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ</p> <p>ข้อ 2.2.3 ตรวจสอบสุขภาพอนามัยของเด็กประจำวัน ความสะอาดของร่างกาย ฟัน และช่องปากเพื่อคัดกรองโรคและการบาดเจ็บ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการตรวจสอบสุขภาพอนามัย และความสะดวกของร่างกายประจำวันของเด็กทุก คน เช่น การตรวจผผม ตรวจเล็บ ส่องจ และสังเกตอาการเจ็บป่วยของเด็ก - มีการบันทึกผลการตรวจสุขภาพ ความสะดวกของร่างกาย การตรวจคัดกรอง สุขภาพ และแบบบันทึกสุขภาพช่องปาก - เมื่อพบเด็กที่มีปัญหาสุขภาพหรือเจ็บป่วยมีการดูแลเด็กเบื้องต้น แยกเด็กที่ เจ็บป่วย และแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ

	<ul style="list-style-type: none"> - มีการบันทึกการเจ็บป่วยของเด็กเป็นรายบุคคล ข้อ 2.2.5 จัดให้มีการตรวจสุขภาพร่างกาย ฟันและช่องปาก สายตา หูตามกำหนด โดยมีการ ดำเนินการตามรายการพิจารณา ดังนี้ - มีการส่งเสริมให้เด็กได้รับการตรวจสุขภาพตามกำหนด - มีบันทึกผลการตรวจสุขภาพตามกำหนดเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง - มีการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นกับเด็กที่มีปัญหาสุขภาพ และส่งต่อบุคลากรทางการแพทย์ มีการบันทึกการให้การช่วยเหลือเบื้องต้นกับเด็กที่มีปัญหาสุขภาพ (รวมทั้งการเจ็บป่วยและบาดเจ็บ) <p>มาตรฐานด้านที่ 3 คุณภาพของเด็กปฐมวัย สำหรับเด็ก อายุ 3 ปี - อายุ 6 ปี (ก่อนเข้า ประถมศึกษาปีที่ 1)</p> <p>ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ข เด็กมีการเจริญเติบโตสมวัยและมีสุขนิสัยที่เหมาะสม</p> <p>ข้อ 3.1.2 ข เด็กมีสุขนิสัยที่ดีในการดูแลสุขภาพตนเองตามวัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิน นอน ออกกำลังกาย เล่น และเรียนรู้อย่างเป็นเวลาเหมาะสมตามวัย - การรักษาความสะอาดและป้องกันโรค - การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น <p>ข้อ 3.1.3 ข เด็กมีสุขภาพช่องปากดีไม่มีฟันผุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เด็กมีสุขภาพช่องปากดีไม่มีฟันผุ
วิธีการจัดเก็บข้อมูล	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด ประเมินตนเองและบันทึกข้อมูลในแบบรายงานผลการดำเนินงานผ่านระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานฯ ชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (บูรณาการ 4 กระทรวง) 2. สถาบันพัฒนาอเนกวัยเด็กแห่งชาติร่วมกับศูนย์อเนกวัยรวบรวมข้อมูลสรุปการประเมินในพื้นที่ วิเคราะห์แล้วส่งรายงานให้สถาบันพัฒนาอเนกวัยเด็กแห่งชาติ ทุก 6 เดือน 3. ร้อยละของเด็กอายุ 3 ปี ปราศจากฟันผุ (Caries Free) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และ PCU ของโรงพยาบาล นำข้อมูลบันทึกในโปรแกรมหลักของสถานบริการ เช่น JHCIS, HOSXP PCU ฯลฯ และส่งออกข้อมูลตามโครงสร้างระบบฐานข้อมูล Health Data Center กระทรวงสาธารณสุข
แหล่งข้อมูล	สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด
รายการข้อมูล 1	A=จำนวนเด็กอายุ 3 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก ไม่พบฟันผุ
รายการข้อมูล 2	B=จำนวนเด็กอายุ 3 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก
รายการข้อมูล 3	C= จำนวนเด็กอายุ 3 ปี ทั้งหมด
สูตรคำนวณตัวชี้วัด	= $\frac{A}{B} \times 100$
ตัวชี้วัด Proxy	= $\frac{B}{C} \times 100$ (เงื่อนไข เด็กอายุ 3 ปี ต้องได้รับการตรวจไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50)
ระยะเวลาประเมินผล	<p>รอบที่ 1 : 5 เดือนแรก (ตุลาคม 2563 - กุมภาพันธ์ 2564)</p> <p>รอบที่ 2 : 5 เดือนหลัง (มีนาคม - กรกฎาคม 2564)</p>

เกณฑ์การประเมิน :

รอบที่ 1 : 5 เดือนแรก (ตุลาคม 2563 - กุมภาพันธ์ 2564)

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน	แนวทางการประเมิน/ หลักฐาน
1	Assessment มีรายการข้อมูล สารสนเทศ และความรู้ที่นำมาใช้ในการดำเนินงานตัวชี้วัด	1	มีรายการข้อมูล สารสนเทศ และความรู้ ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลความต้องการ/ความคาดหวัง/ความพึงพอใจของผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 1. ข้อมูลและสถานการณ์ ผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพฟัน ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด รวมทั้งความต้องการและความคาดหวัง ของประชาชนหรือผู้รับบริการในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ 2. ชุดความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพฟันที่เกี่ยวกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 3. รายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความรู้และหาโอกาสในการพัฒนา (GAP) เพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการ ในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพฟัน ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด
2	Advocacy/ Intervention มีการกำหนดมาตรการและประเด็นความรู้ที่ให้แก ผู้รับบริการ (C)/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (SH) เพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัด	1	1. มีการขับเคลื่อนงานผ่านมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ 1.1 มีมาตรการเพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพฟัน สำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้กลยุทธ์PIRAB 1.2 ผลักดันการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพฟัน สำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเข้าร่วมการประชุม ระดับกอง กรม กระทรวง และ 4 กระทรวง 2. มีประเด็นความรู้และความตระหนักในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กปฐมวัยให้แก่ C/SH ได้แก่ พ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูเด็ก ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ผ่านการจัดกิจกรรมรณรงค์ การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ 3. มีเหตุผลประกอบในการกำหนดมาตรการและประเด็นความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพฟัน สำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
3	Management and Governance - มีแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัด	1	1. มีแผนการขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมสุขภาพฟัน สำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ภาพ/เอกสารและรายงานสรุปการประชุมฯ 2. มีผลการขับเคลื่อนเป็นไปตามแผนด้านการส่งเสริมสุขภาพฟัน สำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเข้าร่วมการประชุม ระดับกอง กรม กระทรวง และ 4 กระทรวง 3. มีรายงานการติดตามแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัดตามคำรับรองฯ ทุกเดือน และนำขึ้นเว็บไซต์ของหน่วยงาน ภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไป
4	Output ผลผลิต มีผลการดำเนินงานตามแผนและ มาตรการที่กำหนด	1	1. มีจำนวนผลผลิตครบตามจำนวนมาตรการที่กำหนด (0.50 คะแนน) 1.1 สรุปรายงานการผลักดันการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพฟัน สำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ระดับกอง กรม กระทรวง และ 4 กระทรวง (0.25 คะแนน) 1.2 ร้อยละ 40 ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเข้าประเมินตนเองในฐานข้อมูลมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการส่งเสริมสุขภาพฟัน สำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย (0.25 คะแนน)

			2. มีจำนวนผลผลิตครบตามที่กำหนดในแผนการขับเคลื่อน (0.50 คะแนน)					
5	Outcome ผลลัพธ์ของตัวชี้วัด		1	มีผลลัพธ์ตรงเป้าหมายเป็นสัดส่วนตามระยะเวลา ร้อยละ 50 เด็ก 3 ปี ปราศจากฟันผุ (Caries free) (0.8คะแนน) (ภายใต้เงื่อนไขความครอบคลุมการตรวจ สุขภาพช่องปากร้อยละ 25 ขึ้นไปข้อมูลจาก HDC (0.2 คะแนน))				
	ปราศจากฟันผุ				ครอบคลุม			
	คะแนน	0.2			0.4	0.6	0.8	+0.2
	5 ด.แรก	46			47	48	50	25
	5 ด.หลัง	67	69	71	73	50		
คะแนนรวม			5					

รอบที่ 2 : 5 เดือนหลัง (มีนาคม - กรกฎาคม 2564)

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน	แนวทางการประเมิน/ หลักฐาน
1	Assessment มีรายการข้อมูล สารสนเทศ และความรู้ที่นำมาใช้ในการดำเนินงานตัวชี้วัด	1	มีรายการข้อมูล สารสนเทศ และความรู้ ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลความต้องการ/ความคาดหวัง/ความพึงพอใจของผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 1. ข้อมูลและสถานการณ์ ผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพฟัน ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด รวมทั้งความต้องการและความคาดหวัง ของประชาชนหรือผู้รับบริการในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ 2. ชุดความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพฟันที่เกี่ยวกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 3. รายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความรู้และหาโอกาสในการพัฒนา (GAP) เพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการ ในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพฟัน ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด เพื่อปรับแผนการดำเนินงานรอบ 5 เดือนหลัง
2	Advocacy/ Intervention มีการกำหนดมาตรการและประเด็นความรู้ที่ให้แก ผู้รับบริการ (C)/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (SH) เพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัด	1	1. มีการขับเคลื่อนงานผ่านมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย แห่งชาติ 1.1 มีมาตรการเพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพฟัน สำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้กลยุทธ์ PIRAB 1.2 ผลักดันการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพฟัน สำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเข้าร่วมการประชุม ระดับกอง กรม กระทรวง และ 4 กระทรวง 2. มีประเด็นความรู้และความตระหนักในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กปฐมวัยให้แก่ C/SH ได้แก่ พ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูเด็ก ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ผ่านการจัดกิจกรรมรณรงค์ การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ 3. มีเหตุผลประกอบในการกำหนดมาตรการและประเด็นความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพฟัน สำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
3	Management and Governance - มีแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัด	1	1. มีการขับเคลื่อนเป็นไปตามแผน - มีแผนการขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมสุขภาพฟัน สำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ภาพ/เอกสารและรายงานสรุปการประชุมฯ 2. มีรายงานการติดตามแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัดตามคำรับรองฯ ทุกเดือน และนำขึ้นเว็บไซต์ของหน่วยงาน ภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไป

4	Output ผลผลิต มีผลการดำเนินงานตามแผนและ มาตรการที่กำหนด	1	1. มีจำนวนผลผลิตครบตามจำนวนมาตรการที่กำหนด 1.1 รายงานการประชุมผลักดันการดำเนินงานด้านการส่งเสริม สุขภาพฟัน สำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ระดับกอง กรม กระทรวง และ 4 กระทรวง (0.25 คะแนน) 1.2 ร้อยละ 70 ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเข้าประเมินตนเองใน ฐานข้อมูลมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ผ่านเกณฑ์ขั้นต้น ด้านการส่งเสริมสุขภาพฟัน สำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย (0.25 คะแนน) 2. มีแนวทางการขับเคลื่อนสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านการส่งเสริม สุขภาพฟัน ที่มีผลการประเมินตนเอง “ต้องปรับปรุง (คะแนน 0) ให้ผ่านเกณฑ์ขั้นต้น (0.25 คะแนน) 3. มีจำนวนผลผลิตครบตามที่กำหนดในแผนการขับเคลื่อน (0.25คะแนน)																													
5	Outcome ผลลัพธ์ของตัวชี้วัด <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">คะแนน</th> <th colspan="4">ปราศจากฟันผุ</th> <th>ครอบ คลุม</th> </tr> <tr> <th>0.2</th> <th>0.4</th> <th>0.6</th> <th>0.8</th> <th>+0.2</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5 ด.แรก</td> <td>46</td> <td>47</td> <td>48</td> <td>50</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>5 ด.หลัง</td> <td>67</td> <td>69</td> <td>71</td> <td>73</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="6" style="text-align: center;">คะแนนรวม</td> </tr> </tbody> </table>	คะแนน	ปราศจากฟันผุ				ครอบ คลุม	0.2	0.4	0.6	0.8	+0.2	5 ด.แรก	46	47	48	50	25	5 ด.หลัง	67	69	71	73	50	คะแนนรวม						1	มีผลลัพธ์ตรงเป้าหมายเป็นสัดส่วนตามระยะเวลา ร้อยละ 73 เด็ก 3 ปี ปราศจากฟันผุ (Caries free) (0.8คะแนน) (ภายใต้เงื่อนไขความครอบคลุมการตรวจ สุขภาพช่องปากร้อยละ 50 ขึ้นไปข้อมูลจาก HDC
คะแนน	ปราศจากฟันผุ				ครอบ คลุม																											
	0.2	0.4	0.6	0.8	+0.2																											
5 ด.แรก	46	47	48	50	25																											
5 ด.หลัง	67	69	71	73	50																											
คะแนนรวม																																
		5																														

เงื่อนไข : (ถ้ามี)

เอกสารสนับสนุน : คู่มือ, งานวิจัย, เอกสารทางวิชาการด้านการส่งเสริมสุขภาพฟัน

Baseline data	หน่วยวัด	ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ พ.ศ.)		
		2561	2562	2563
ร้อยละของเด็กอายุ 3 ปี ปราศจากฟันผุ	ร้อยละ	66.34	69.56	73.05
ร้อยละเด็ก 3 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก	ร้อยละ	34.62	36.68	38.47

รายละเอียดข้อมูลพื้นฐาน (ข้อมูลย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี)

ผู้ให้ข้อมูลทางวิชาการ/ ผู้ประสานงานตัวชี้วัด	พิเศษ สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ 1) นายธีรชัย บุญยะสิทธิ์พรณ นายแพทย์ชำนาญการ โทรศัพท์ : 02 588 3088 ต่อ 3131 Email: teerboon@hotmail.com 2) นางธนิกา สุจริตวงศานนท์ นายแพทย์ชำนาญการ โทรศัพท์ : 02 588 3088 ต่อ 3111 Email: Dhanika.su@gmail.com
ผู้รายงานตัวชี้วัด	นางสุรีพร เกียรติวงศ์ครู พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ โทรศัพท์ : 02 588 3088 ต่อ 3311 Email: angsee.2015@gmail.com